

[Miljøministeren]

sticider i 1993 er gået ned. Provenuet af bekæmpelsesmiddelafgiften for 1993 forventes at falde med 10-15 pct., og omsætningen af bekæmpelsesmidler er således faldet generelt. Det er også indlysende, for når landmanden får mindre for sine afgrøder, har han også mindre incitament til at bruge sprøjtemidler og dårligere økonomi til at anskaffe dem.

Også behandlingshyppigheden forventes at være faldet i dag, men det kan ikke på samme nøjagtige måde siges med hvor meget. Der er en lang række forhold, som er bestemmende for pesticidforbrugets størrelse; f.eks. er der nogle afgrøder, der sprøjtes mere end andre, og dette skal ifølge handlingsplanen inddrages i vurderingen af forbrugsudviklingen. Beregninger viser, at den øgede dyrkning af vinterhvede ikke alene kan være årsagen til, at forbruget af pesticider ikke falder, og i denne forbindelse vil jeg gerne tilføje, at anvendelse af pesticider vil belaste miljøet, uanset hvilke afgrøder de udsprøjtes i.

Det må konkluderes, at forbruget af pesticider ikke falder i overensstemmelse med hensigterne i handlingsplanen, og at de indtil nu igangsatte initiativer næppe i tilstrækkeligt omfang vil gøre, at vi når målet om nedgang i pesticidforbruget med hensyn til behandlingshyppighed. Når det drejer sig om mængde aktivt stof, er der derimod gode chancer for at nå målet.

Da man satte pesticidhandlingsplanen i gang, var de hovedmidler, som den daværende regering anviste, en styrkelse af rådgivning, en styrkelse af vejledning og information og en styrkelse af forskningsindsatsen på området. Samtidig sagde man dog i handlingsplanen, at disse foranstaltninger i sig selv næppe var nok til at nå målet om en halvering af forbruget. Til opfølgning af handlingsplanen er der indført krav om obligatorisk undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler. Der er i den forbindelse etableret et 72-timers sprøjtecertifikatkursus og et 12-timers sprøjtebeviskursus. Der blev i 1989 iværksat et projekt med rådgivning af landmænd i, hvordan forbruget af pesticider kan nedbringes, og der forventes at foreligge en rapport om forløbet af projektet i løbet af 1994.

Vi håber naturligvis, at rådgivning må føre til et lavere forbrug. Imidlertid har man dog over for os gjort opmærksom på det forhold, at

god rådgivning til landmændene også i nogle tilfælde kan føre til et øget forbrug af pesticider, fordi der er landmænd, som hidtil slet ikke har brugt pesticider på området. Det bekræfter jo kun, at oplysning er godt, men altså i dette tilfælde ikke tilstrækkeligt til at klare problemet.

Der vil i Landbrugsministeriets regi blive indført krav om sprøjtejournal samt stikprøvevis eftersyn af sprøjtemateriel. Endvidere er der igangsat et projekt, hvor forskere på Landbohøjskolen udarbejder en kodeks for godt landmandskab, altså nogle retningslinjer og principper for fornuftig brug af bekæmpelsesmidler. Der er mange initiativer, der på forskellig måde kan påvirke brugen af bekæmpelsesmidler, men om disse er tilstrækkelige i den udformning, de har i planen, er som sagt tvivlsomt.

Regeringen vil imidlertid opretholde målet om en væsentlig reduktion af miljøbelastningen på grund af landbrugets bekæmpelsesmidler. De styringsmidler, der allerede er brugt, har ikke været tilstrækkelige – selv om vi alle mener, det er et positivt skridt i den rigtige retning – og derfor er tiden kommet til her i foråret seriøst at overveje, om der skal tages andre midler i brug.

Der er ingen tvivl om, som hr. Gade også var inde på, at en afgift på bekæmpelsesmidler vil begrænse forbruget, og det viser undersøgelser fra Statens Jordbrugsøkonomiske Institut da også. Nu er den nye rapport fra regeringens udvalg om grønne afgifter i erhvervslivet fremkommet, og her præsenteres ideen om en afgift på bekæmpelsesmidler sammen med en række andre ideer til mulige afgifter på miljøområdet. Brug af adfærdsstyrende afgifter er en tiltrækkende mulighed for modernisering af vores miljøpolitik, og det må vi naturligvis se på i samarbejde med erhvervslivet, i dette tilfælde landbruget. Men inden man beslutter sig for en eventuel afgift, er der en række forhold, som skal afklares; belastningen af erhvervslivet skal afklares; belastningen af den enkelte jordbruger skal afklares; konkurrenceevnen generelt og for særlige afgrøder skal afklares, og risikoen for negative miljøeffekter ved en afgift skal afklares.

Landbrugsordningerne må generelt også bruges mere miljømåltrettet. Maastricht-Traktaten bestemmer, at miljøhensyn skal indgå i